

Asia: VM/1143/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle Digi- ja väestötietovirastoa koskevaksi lainsäädännöksi sekä laeiksi eräiden rekisterihallintoa koskevien lakien muuttamisesta

Yleiset kommentit

Yleiset kommentit luonnoksesta

-

Organisaatiouudistus

Kommentit virastojen organisointia koskevista ratkaisuksista yleisesti

-

Kommentit lakiin Digi- ja väestötietovirastosta

-

Muu rekistereitä ja tiedonhallintaa koskeva sääntely

Yleiset kommentit virastojen tietojen käsittelyä koskevista ratkaisuksista

Finanssiala ry (FA) pitää tärkeänä nykyisen oikeustilan säilymistä muutettaessa väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annettua lakia. Oikeusvarmuuden kannalta säännösesityksiä olisi kuitenkin korjattava ja täsmennettävä.

Kommentit väestötietolain (661/2009) muuttamisesta

-

Kommentit Digi- ja väestötietoviraston eräistä henkilörekistereistä annettavaan lakiin

-

Kommentit muihin viraston tietojenkäsittelyä koskeviin säännöksiin

Finanssialan toimijoiden kannalta merkityksellisiä ovat esitetyt muutokset väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annettuun lakiin. Erityisesti FA kiinnittää huomiota esitettyihin 31 §:n, 32 §:n sekä 34 § 3 momentin muutoksiin. Kyseisissä lainkohdissa säädetään nykyisin tietojen luovuttamisesta rahoitus- ja vakuutustoimintaan sekä muuhun vastaavaan toimintaan, tietojen luovuttamisesta asiakkuuden hoitoon ja markkinointiin sekä tietojen muusta luovuttamisesta. Yksityiskohtaisten perustelujen mukaan tietoja olisi jatkossakin mahdollista luovuttaa rahoitus-, vakuutus- sekä muuhun vastaavaan toimintaan, vaikka näitä ei mainittaisi nimenomaisesti pykälätekstissä ja pykälien systematiikka muuttuisi. Esityksessä tavoitellaan nykyisen oikeustilan säilymistä.

Voimassa olevan väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain 31 § mukaan tietoja voidaan luovuttaa rahoitus- ja vakuutustoimintaan sekä muuhun vastaavaan toimintaan

- 1) laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa säädetty tiedot;
- 2) laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa tai määräyksessä säädetyn tehtävän, toimenpiteen tai toimeksiannon hoitamisessa tarpeelliset tiedot;
- 3) tarpeelliset tiedot sellaisen sopimuksen täytäntöönpanemiseksi, joka koskee edellä tarkoitettua toimintaa ja jossa rekisteröity on osallisena.

Esitetyn 31 §:n olisi tarkoitus säännellä tietojen luovutusta muuhun kuin viranomaistehtävässä suoritettavaan lakisääteiseen käsittelyyn. Pykälässä viitattaisiin tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohtaan ("käsittely on tarpeen rekisterinpitäjän lakisääteisen veloitteen noudattamiseksi"), mikä FA:n näkemyksen mukaan supistaisi soveltamisalaa nykyisestä olennaisesti enemmän kuin perustelutekstissä annetaan ymmärtää.

Perustelutekstin mukaan voimassa olevan 31 § 1 momentin 1 ja 2 kohdat tulisivat suoraan muutetun pykälän soveltamisalan piiriin. FA:n näkemyksen mukaan pykäläluonnoksessa viitattu tietosuoja-asetuksen kohta ei kuitenkaan mahdollista nykyisen sääntelyn 1 kohdan mukaisia käsittelytilanteita. Lisäksi perusteluissa todetaan viittauksen tietosuoja-asetukseen kattavan myös voimassa olevan lain 31 § 2 momentissa mainitut luottotietotoiminnan sekä perintätoiminnan. Tältäkin osin FA:n näkemys on, ettei viitattu tietosuoja-asetuksen kohta kata kyseisiä toimintoja.

Esitetyn 31 §:n soveltamisalan supistumisella finanssialan toimijoiden näkökulmasta ei olisi kuitenkaan käytännössä merkitystä, sillä tietojen luovuttaminen muihin tarkoituksiin olisi mahdollista esitetyn 34 § 3 momentin nojalla ("hakijalla on oikeus käsitellä luovutettavia tietoja joko henkilötietolain tai muun lain perusteella"). Nykyisen 31 § 1 momentin 1 kohdan sekä 2 momentin tarkoittama tietojen luovutus olisi siten mahdollista jatkossa 34 § 3 momenttiin perustuen. Lisäksi FA toteaa, että henkilötietojen käsittely perustuu finanssialalla lakisääteisen perusteen lisäksi tai sijaan useimmiten sopimukseen (tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan b alakohta) tai oikeutettuun etuun (tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan f alakohta). HE-luonnoksen perustelujen mukaan tietojenluovutus näillä käsittelyperusteilla katetaan 32 §:llä ja 34 §:llä.

Edellä käsiteltyjen lainkohtien perustelujen virheellisyydet ja epätarkkuudet heikentävät finanssialan toimijoiden oikeusvarmuutta. FA esittää, että 31 §:n perustelutekstien virheet korjattaisiin ja esimerkiksi luottotietotoimintaa sekä perintätoimintaa koskevat huomiot käsiteltäisiin 34 § 3 momentin perusteluissa. Vähäisempänä teknisenä huomiona FA toteaa, että 34 § 3 momentin pykälätekstissä olisi viitattava ”tietosuoja-asetukseen, tietosuojalakiin tai muuhun lakiin”.

Tekniset säädösmuutokset

Kommentit säädösten valmistelusta ja muutostarpeiden kartoituksesta

-

Puuttuuko lausuntopyynnön liitteenä olevasta luettelosta (Liite 2) jokin laki, jota olisi muutettava organisaatiouudistuksen myötä?

-

Esityksen vaikutukset

Kommentit esityksen vaikutuksista

-

Muut kommentit

Muut kommentit

-

Suopelto Kirsi
Finanssiala ry